

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega Društva Javornik
<http://www.javornik-drustvo.si>

Letnik IV, Številka 6, Junij 2003
ISSN 1581-1379

Mladinski astronomski raziskovalni poletni tabor Vojsko 2003

Astronomsko društvo Javornik pod pokroviteljstvom Zveze organizacij za tehnično kulturo Slovenije tudi letos organizira mladinski astronomski raziskovalni tabor. Tabor je namenjen predvsem srednješolcem, učencem višjih razredov osnovne šole (starejšim od 14 let) in študentom.

Letošnje leto bo tabor izjemoma prvič v domu Centra šolskih in občinskih dejavnosti na Vojskem in bo potekal od nedelje 3.8. do vključno sobote 9.8.2003.

Udeležence tabora bomo razdelili v 5 skupin:

Astrofoto skupina: Po ugodnih izkušnjah iz lanskega leta, da se vsaka skupina bolj ali manj ukvarja s snemanjem nebesnih objektov, bomo s takim načinom dela nadaljevali tudi letos. Naučili se bodo fotografirati astronomske objekte s fotoaparatom in CCD kamero. Osredotočili se bodo na metode opazovanj; tako fotografske, video kot vizualne, ter na obdelavo rezultatov.

Meteorska skupina: Osnovni namen meteorske skupine bo predvsem izobraževanje bodočih meteorskih opazovalcev. Osredotočili se bodo na metode opazovanja, tako fotografske kot vizualne, ter na obdelavo rezultatov.

Splošna skupina: je namenjena bolj začetnikom. Ukvarjali se bodo z vsemi astronomskimi temami po malem, glavni poudarek bo na Sončevem sistemu. Opazovali bodo vrtenje Sonca, merili solarno konstanto, določili maso Jupitra in oddaljenost do Venere. Naučili se bodo ravnati s teleskopom in drugimi astronomskimi pripomočki...

Skupina za zvezde, zvezdne sisteme spremenljivke: V skupini se bodo ukvarjali z zvezdami. Naučili se bodo, kaj je to spekter zvezd, naredili HR diagram za nekaj 100 najbližjih zvezd in se ukvarjali s spremenljivimi zvezdami. Ukvarjali se bodo tudi z računalniško simulacijo eklipsnih spremenljivk. Spremenljivke so zvezde ki spreminjajo sij. Z njihovim opazovanjem lahko izluščimo marsikatero karakteristiko zvezde: pri nekaterih zvezdah znamo določiti maso, drugje oddaljenost in izsev. Udeleženci se bodo seznanili z osnovami opazovanja spremenljivk, tako vizualnega kot s pomočjo CCD kamere.

Skupina za astrofiziko: V skupini se bomo ukvarjali z: vrtenjem Sonca in planetov, svetlostjo zvezd (izračun magnitude), problemom dveh teles v prostoru, sevanjem ozadja v Vesolju, povedali bomo nekaj o času v vesolju, s spektrometrom bomo določali kemijsko sestavo posameznih zvezd.

Kotizacija za tabor je 25.000,00 SIT, in jo je potrebno plačati najkasneje do 26. julija. V ceno je zajeto:

polni penziona, izobraževanje po skupinah, skupna predavanja, uporaba astronomskih instrumentov, računalnika, fotografskega materiala, in izlet v naravo. Vsak udeleženec prejme skripta z astronomskimi vajami, po končanem taboru pa zbornik na taboru izdelanih projektov.

Prijave pošljite na naslov: Astronomsko društvo Javornik, Kolodvorska 6, 1000 Ljubljana (za Mladinski astronomski tabor), najkasneje do 12. julija oziroma do zasedbe mest. Akontacija ob prijavi je 5000 SIT. Prijavite se lahko tudi po telefonu na številko: GSM 041 988 235, Stane Slavec.

S prijavami pohitite, ker je število udeležencev omejeno na 40.

Vse podrobnosti v zvezi s taborom lahko dobite na zgornjem telefonu, po elektronski pošti: slavecstane@email.si in na domači strani Astronomskega društva Javornik: (<http://www.javornik-drustvo.si>).

PRIJAVNICA ZA MLADINSKI RAZISKOVALNI ASTRONOMSKI POLETNI TABOR VOJSKO 2003

Ime in priimek:

Naslov:

.....

Telefon: Starost:

Šola:

.....

Izkušnje iz astronomije (tabori, krožki, opazovanja,) astronomski inštrumenti):

.....

.....

Podpis udeleženca:

Podpis staršev ali skrbnika (za udeležence mlajše od 15 let):

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 17. 06. 2003 ob 18^h v predavalnici F2 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

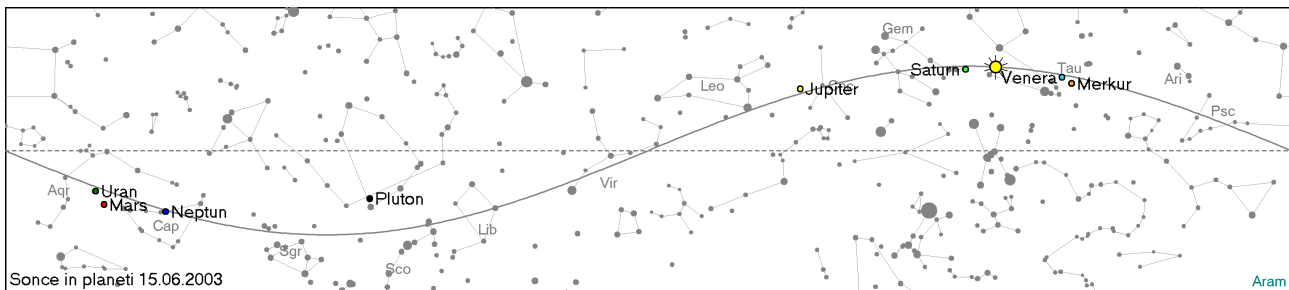
Odkritje 2003 EM1: kako tehnologija in metoda pomagata naključju

Jure Skvarč

2003 EM1 je prvi asteroid, ki se približa Zemlji (NEO), odkrit iz observatorija Črni Vrh. Predstavljene bodo okoliščine odkritja, strategija opazovanj in programska oprema, ki jo uporabljamo za iskanje in meritve asteroidov. Podani bodo tudi osnovni fizikalni parametri asteroida, ki nam bodo razložili, zakaj je tovrstne objekte težko ujeti in zakaj so zanimivi.

Vabljeni!

Bernard, bernard.zenko@ijs.si

Planeti v juniju

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna	
	vzhod	zahod	vzhod	zahod
1. 6.	05 ^h 14 ^m	20 ^h 44 ^m	05 ^h 49 ^m	22 ^h 20 ^m
5. 6.	05 ^h 12 ^m	20 ^h 47 ^m	09 ^h 38 ^m	00 ^h 42 ^m
10. 6.	05 ^h 10 ^m	20 ^h 51 ^m	15 ^h 55 ^m	02 ^h 43 ^m
15. 6.	05 ^h 09 ^m	20 ^h 54 ^m	22 ^h 31 ^m	05 ^h 38 ^m
20. 6.	05 ^h 09 ^m	20 ^h 55 ^m	00 ^h 59 ^m	11 ^h 34 ^m
25. 6.	05 ^h 11 ^m	20 ^h 56 ^m	02 ^h 28 ^m	16 ^h 58 ^m
30. 6.	05 ^h 13 ^m	20 ^h 56 ^m	05 ^h 21 ^m	22 ^h 00 ^m

- ★ **Merkur** je najbolje viden sredi meseca zjutraj, ko vzide približno eno uro pred Soncem. Sredi meseca se iz ozvezdja Oвна preseli v ozvezdje Bika.
- ★ **Venera** je junija Danica. V ozvezdju Bika vzhaja približno uro pred Soncem.
- ★ **Mars** je viden v drugem delu noči. Sprva vzhaja okoli enih, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca vzide opolnoči. V začetku meseca se iz ozvezdja Kozoroga preseli v ozvezdje Vodnarja.
- ★ **Jupiter** je viden v prvem delu noči. Sprva zahaja okoli enih, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca zaide že okoli enajstih. Giblje se v ozvezdju Raka.
- ★ **Saturn** junija ni viden.
- ★ **Uran** je v ozvezdju Vodnarja viden v drugi polovici noči. Sprva vzhaja okoli pol dveh, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca vzide že pred polnočjo.

Začetek poletja 21.6. ob 21.20.

Urška, urska.pajer@yahoo.com

Meteorji v juniju

Junjski Botidi – JBO

Z nepričakovanim maksimumom leta 1998, ko je njihov ZHR skoraj pol dneva vstrajal na 50 do 100, so Junjski Botidi dobili mesto v IMO listi. Matični komet roja 7P/Pons-Winnecke je bil zadnjih dvakrat v periheliju v januarju 1996, v maju 2002. Pred letom 1998 so Junjske Botide najverjetneje videli samo v letih 1916, 1921, 1927. Njegova orbita se nahaja na oddaljenosti 0.24 a.e. od Zemlje, kar je predaleč za vidljivost meteorskega roja. To pomeni, da se orbita, ki je povzročila maksimum leta 1998, kar precej razlikuje od orbite matičnega telesa. Asher in Emel'yanenko napovedujeta večjo verjetnost povišanja aktivnosti za letos 27.6. ob 19:00 UT (petek). Radiant, na $\alpha = 224^\circ$ in $\delta = +48^\circ$, se nahaja dovolj visoko za uporabna opazovanja skozi vso noč. Junjski Botidi so zelo počasni.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov aram.karalic@yahoo.com / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE ZADNJI DAN V MESECU** / prispevkov ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu